

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Гуманітарний факультет
Кафедра міжнародних відносин та права**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
при підготовці до складання іспиту
з дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО»**

ОДЕСА , 2021

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Гуманітарний факультет
Кафедра міжнародних відносин та права

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДО СКЛАДАННЯ ІСПИТУ
з дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ТА ПРИВАТНЕ ПРАВО»
для здобувачів вищої освіти спеціальності 291
«Міжнародні відносини, суспільні комунікації
та регіональні студії»

**Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри міжнародних відносин та права**

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Одеса: 2021

Методичні вказівки до самостійної роботи при підготовці до складання іспиту з дисципліни «**Міжнародне публічне та приватне право**» для здобувачів вищої освіти спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» денної форми навчання / Укл.: Чістякова І. М., Озернюк Г. В., Шевченко Т. В. Одеса: ДУ «Одеська політехніка», 2021. 19 с.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО СКЛАДАННЯ ІСПИТУ	5
Контрольні питання що виносяться на екзамен денної та заочної форм навчання з дисципліни «Міжнародне публічне та приватне право»	6
Зразок екзаменаційного білету	12
Методика оцінки знань здобувачів вищої освіти під час складання екзамену	14
Загальні вимоги вищої школи щодо оцінки знань здобувачів	14
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
Граничні критерії оцінювання екзамену	15
ІНТЕГРАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	16
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:	17

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Міжнародні відносини не обмежуються тільки міждержавними, міжвладними контактами основних суб'єктів міжнародного права. Відбуваються постійні контакти між фізичними і юридичними особами різноманітних держав, на рівні міжнародних неурядових організацій, які регулюються або національним правом відповідної держави або нормами міжнародного приватного права.

Міжнародне публічне право і міжнародне приватне право тісно пов'язані між собою. Міжнародне публічне право являє собою самостійну правову систему. Норми міжнародного публічного та міжнародного приватного права спрямовані на створення правових умов всебічного розвитку міжнародного співробітництва в різних областях. Міжнародне приватне право являє собою сукупність норм, які регулюють приватноправові відносини, що мають міжнародний характер.

Міжнародне публічне право — це галузь права, яка регулює відносини між державами, міждержавними організаціями, державоподібними утвореннями, націями, що борються за незалежність. Міжнародне публічне право є сферою політики. Суб'єктами цієї галузі права є носії влади. Вони, зокрема, оголошують війну і мир, змінюють державні кордони, приймають до громадянства іноземців, подають один одному допомогу або, навпаки, "перекривають кисень". Останнє в 1999 р. наочно було продемонстровано стосовно Югославії. Свого часу Мао Цзедун говорив: "Гвинтівка породжує владу!" Там, де гвинтівка і влада — цариця публічного права, у тому числі міжнародного.

Міжнародне приватне право стосується цивільно-правових відносин передусім між організаціями і громадянами (особами без громадянства) різних країн. Предметом регулювання у міжнародному приватному праві є відносини цивільно-правового характеру. Майнові, трудові, сімейні, спадкові, деліктні, економічні, господарські, науково-технічні, культурні, освітні та інші відносини виникають у міжнародному житті з участю осіб різної державної належності. Такі відносини невіддільні, неполітичні і не потребують застосування зазначеної гвинтівки. Цивільні правові відносини — це передусім майнові відносини між фізичними і юридичними особами різних держав. Суб'єктом у майнових відносинах є іноземна сторона (наприклад, громадянин іноземної держави, особа без громадянства, іноземна організація, іноземна держава). Суб'єкти майнових відносин можуть належати до однієї держави, але об'єкт, у зв'язку з яким виникли відповідні відносини, перебуває за кордоном. Виникнення, зміна та припинення майнових відносин можуть бути пов'язані з юридичним фактом за кордоном (спричинення шкоди, укладення договору, смерть спадкодавця тощо).

Дисципліна «**Міжнародне публічне та приватне право**» є складовою частиною вивчення циклу дисциплін професійної підготовки обов'язкової частини навчального плану.

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти поглибленого розуміння основних понять і категорій міжнародного публічного та приватного права, закономірностей розвитку міжнародних відносин, оволодіння сучасними необхідними юридичними інструментами здійснення зовнішньоекономічної діяльності тощо;

формування сучасного правового мислення, засвоєння здобувачами загальнотеоретичних основ в правовідносинах між державами, правовим статусом суб'єктів міжнародного права, міжнародних цивільно-правових відносинах, правовим статусом суб'єктів міжнародного приватного права, а також базовими питаннями

міждержавних торгівельно-економічних відносин на сучасному етапі розвитку суспільства.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: надання майбутнім фахівцям знань міжнародно-правових актів, набуття спеціальних знань з окремих положень міжнародного публічного та приватного права. Програма також передбачає більш поглиблене вивчення питань, пов'язаних з міжнародними договорами, правом мирного врегулювання міжнародних спорів, міжнародно-правової відповідальності, права власності.

Згідно навчального плану передбачено підсумковий контроль з дисципліни у вигляді екзамену.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО СКЛАДАННЯ ІСПИТУ

Головні засади підсумкового контролю успішності здобувача вищої освіти визначені «Положенням про організацію та проведення поточного та підсумкового контролів рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни / Укл. Місюн А.В. Савельєва О. С. Одеса: ОНПУ, 2019. 16 с.

Відповідно до цього документу, екзамени проводяться за повним змістом дисципліни в усній формі. До екзамену допускаються здобувачі вищої освіти, у яких зараховано перший семестровий модуль і накопичувальну частину другого семестрового модулю (при її виконанні не менш ніж на 60 %). Максимальна оцінка, яку може одержати здобувач за правильні відповіді на екзамені – 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти має сумарний бал з навчальної дисципліни 90 і більше, він має право не приходити на підсумковий семестровий контроль. Ця оцінка для нього і є підсумковою, однак за здобувачем залишається право скласти екзамен.

Оцінка, яку здобувач вищої освіти отримав на екзамені, виставляється екзаменатором у відомість обліку успішності та залікову книжку.

При отриманні здобувачем вищої освіти оцінки нижче 60 балів (незадовільно), він вважається таким, що не склав екзамен.

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. У випадку відсутності здобувача вищої освіти на екзамені з поважної причини, підтвердженої документально, деканатом встановлюється додатковий графік складання підсумкового контролю.

Здобувачі вищої освіти, які отримали незадовільні оцінки при складанні екзаменів, допускаються до перескладання екзамену у терміни, визначені ректоратом та за розкладом, який складено завідувачем кафедри.

Екзаменаційний білет з дисципліни **«Міжнародне публічне та приватне право»** складається з двох частин: теоретичної та практичної. Теоретична частина містить 2 питання рівної складності, практична – 1 завдання. Повну відповідь на теоретичні запитання під час підготовки відповіді на білет писати не потрібно. Здобувач вищої освіти може навести орієнтовний план відповіді, або описати базові поняття та навести певні класифікації. У будь-якому разі, здобувач вищої освіти відповідає на теоретичні запитання в усній формі. Практична частина білету виконується письмово. При необхідності, екзаменатор може дати додаткові запитання, з метою отримання повної «картини» щодо рівня знань здобувача вищої освіти.

Бали розподіляються наступним чином: 60 балів – теоретична частина та 40 балів – практична. Вірні відповіді на всі запитання білету дають змогу здобувачу вищої освіти отримати максимально можливу оцінку в 100 балів. Мінімальна кількість балів, що зараховується як позитивний результат, дорівнює 60 (за 100-бальною шкалою).

Виконаний не свій варіант екзаменаційного білету здобувачеві не оцінюється.

Під час складання екзамену використання будь-яких літературних джерел, конспектів лекцій, шпаргалок, а також користуватися телефонами заборонено.

**Контрольні питання що виносяться на екзамен денної та заочної форм навчання з
дисципліни «Міжнародне публічне та приватне право»**

3 семестр

1. Розкрити поняття та сутність сучасного міжнародного права
2. Охарактеризувати систему та структуру міжнародного права.
3. Визначити особливості міжнародного публічного права (порівняння з національним правом).
4. Надати характеристику міжнародному публічному та міжнародному приватному праву.
5. Охарактеризувати міжнародне право та інші регулятори міжнародних відносин.
6. Визначити кодифікацію та прогресивний розвиток міжнародного права.
7. Описати виникнення і розвиток міжнародного права до 1945 року.
8. Охарактеризувати міжнародне право після 1945 року.
9. Визначити норми міжнародного права: поняття і види.
10. Розкрити поняття і види джерел міжнародного права.
11. Охарактеризувати міжнародний договір як основне джерело міжнародного права.
12. Охарактеризувати міжнародно-правовий звичай. Взаємозв'язок договірних і звичаєвих норм.
13. Визначити роль наукової доктрини для розвитку міжнародного права.
14. Визначити роль резолюцій міжнародних організацій для розвитку міжнародного права
15. Охарактеризувати кодифікацію і прогресивний розвиток міжнародного права.
Наука міжнародного права.
16. Визначити поняття та характерні риси основних принципів міжнародного права.
17. Визначити принципи, що стосуються підтримання міжнародного миру і безпеки.
18. Визначити принципи, пов'язані з міжнародним співробітництвом держав.
19. Проаналізувати співвідношення принципу територіальної цілісності держав із принципом самовизначення народів.
20. Розкрити поняття і види суб'єктів міжнародного права.
21. Охарактеризувати Держави як головні суб'єкти міжнародного права.
22. Охарактеризувати визнання держав і урядів.
23. Охарактеризувати правонаступництво в міжнародному праві.
24. Проаналізувати Україну як суб'єкт міжнародного права.
25. Визначити міжнародну правосуб'єктність народу (нації), що бореться за незалежність.
26. Охарактеризувати правосуб'єктність державо подібних утворень.
27. Розкрити проблему міжнародної правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб у міжнародному публічному праві.
28. Охарактеризувати поняття і форми реалізації норм міжнародного права.
29. Охарактеризувати механізм реалізації (імплементації) норм міжнародного права.
30. Розкрити поняття і підстави міжнародно-правової відповідальності.
31. Охарактеризувати суб'єкти міжнародно-правової відповідальності.
32. Визначити види і форми міжнародно-правової відповідальності.
33. Визначте та проаналізувати обставини, що звільняють від міжнародно-правової відповідальності.
34. Визначити міжнародно-правову відповідальність держав.
35. Визначити Міжнародно-правову класифікація територій.
36. Проаналізувати склад і юридичну природу державної території.
37. Охарактеризувати державні кордони: поняття, види, правовий статус.
38. Визначити юридичні підстави зміни державної території.
39. Охарактеризувати Міжнародні ріки і їх правовий режим.
40. Охарактеризувати Міжнародна територія загального користування.

41. Охарактеризувати Міжнародно-правовий режим Арктики.
42. Охарактеризувати Міжнародно-правовий режим Антарктики.
43. Охарактеризувати Міжнародно-правову регламентацію становища населення.
44. Проаналізувати Міжнародно-правові питання громадянства.
45. Проаналізувати правове становище біженців та осіб, які шукають притулку.
46. Визначити правове становище апатридів
47. Розкрити поняття і джерела права міжнародних договорів.
48. Визначити форму, структуру і найменування міжнародних договорів.
49. Охарактеризувати укладення міжнародних договорів.
50. Охарактеризувати дію міжнародних договорів. Порядок виконання міжнародного договору
51. Проаналізувати застереження до міжнародного договору.
52. Визначити недійсність міжнародних договорів.
53. Проаналізувати правонаступництво стосовно міжнародних договорів
54. Розкрити поняття, джерела та система права зовнішніх зносин.
55. Охарактеризувати дипломатичні представництва.
56. Охарактеризувати дипломатичні привілеї та імунітети.
57. Визначити право спеціальних місій.
58. Розкрити поняття і джерела консульського права.
59. Охарактеризувати консульські установи: організація діяльності і функції.
60. Охарактеризувати консульські привілеї та імунітети.
61. Визначити дипломатичне право міжнародних організацій.
62. Визначити поняття і види міжнародних організацій.
63. Визначити юридичну природу міжнародних організацій.
64. Охарактеризувати внутрішньо-організаційний механізм міжнародних організацій.
65. Охарактеризувати міжнародну правосуб'єктність міжнародних організацій.
66. Охарактеризувати створення, цілі і принципи Організації Об'єднаних Націй.
67. Охарактеризувати органи Організації Об'єднаних Націй.
68. Визначити спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй.
69. Надати міжнародно-правову характеристику Організації з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЄ).
70. Визначити міжнародно-правовий статус Ради Європи.
71. Розкрити зміст принципу мирного вирішення міжнародних спорів.
72. Визначити мирні засоби вирішення міжнародних спорів (поняття, види).
73. Охарактеризувати переговори, добрі послуги і посередництво.
74. Охарактеризувати слідчі та узгоджувальні комісії.
75. Проаналізувати міжнародну третейську (арбітражну) процедуру.
76. Визначити роль міжнародних судових органів у вирішенні міжнародних спорів.
77. Визначити роль міжнародних організацій у вирішенні міжнародних спорів.
78. Охарактеризувати міжнародне гуманітарне право як галузь сучасного міжнародного права.
79. Визначити джерела та принципи міжнародного гуманітарного права.
80. Проаналізувати міжнародно-правове забезпечення прав людини під час війни.
81. Визначити поняття і правові наслідки початку збройного конфлікту.
82. Охарактеризувати методи і засоби ведення воєнних дій, захист жертв війни.
83. Охарактеризувати режим військової окупації.
84. Охарактеризувати нейтралітет в міжнародному праві.
85. Охарактеризувати миротворчі сили ООН.
86. Визначити поняття, цілі і принципи права міжнародної безпеки.
87. Охарактеризувати загальну систему колективної безпеки.
88. Охарактеризувати регіональну систему колективної безпеки.
89. Роззброєння і обмеження озброєнь.

90. Розкрити поняття і зміст міжнародного кримінального права.
91. Проаналізувати міжнародні злочини та злочини міжнародного характеру.
92. Екстрадиція в міжнародному праві. Поняття та умови видачі.
93. Охарактеризувати Міжнародний кримінальний суд.
94. Охарактеризувати Міжнародну організацію кримінальної поліції (Інтерпол).
95. Розкрити поняття, предмет і джерела міжнародного екологічного права.
96. Охарактеризувати міжнародне співробітництво щодо охорони навколишнього середовища від радіоактивного зараження.
97. Розкрити міжнародний захист прав людини.
98. Визначити механізм захисту прав людини на універсальному рівні
99. Охарактеризувати регіональні механізми захисту прав людини.
100. Охарактеризувати Європейський механізм захисту прав людини.

4 семестр

1. Визначити поняття та предмет міжнародного приватного права.
2. Розкрити принципи, функції та система міжнародного приватного права.
3. Охарактеризувати методи правового регулювання у міжнародному приватному праві.
4. Охарактеризувати розвиток міжнародного приватного права: історія та тенденції.
5. Проаналізувати відмежування міжнародного приватного права від міжнародного публічного права.
6. Охарактеризувати тенденції розвитку та особливості предмета міжнародного приватного права зарубіжних держав.
7. Розкрити поняття та види іноземного елемента у міжнародному приватному праві.
8. Охарактеризувати концепцію Lex mercatoria і міжнародне приватне право.
9. Охарактеризувати колізійно-правовий і матеріально-правовий методи регулювання правовідносин, ускладнених іноземним елементом.
10. Зробити загальну характеристику джерел міжнародного приватного права, їх класифікацію.
11. Охарактеризувати внутрішнє законодавство як джерело міжнародного приватного права.
12. Проаналізувати міжнародний договір як джерело міжнародного приватного права.
13. Охарактеризувати судову та арбітражну практику як джерело міжнародного приватного права в окремих країнах системи загального права. Доктрина.
14. Охарактеризувати звичай як джерело міжнародного приватного права. Торгові звичаї. Звичаї ділового обороту.
15. Зробити загальну характеристику Закону України «Про міжнародне приватне право» від 23.06.2005 р.
16. Охарактеризувати багатосторонні договори, які містять уніфіковані колізійні та матеріальні норми.
17. Визначити співвідношення міжнародного договору та внутрішнього закону в Україні.
18. Охарактеризувати міжнародні центри з підготовки конвенцій у галузі міжнародного приватного права.
19. Визначити поняття та структура колізійних норм у міжнародному приватному праві.
20. Охарактеризувати види колізійних норм та основні колізійні прив'язки.
21. Проаналізувати застосування колізійних норм. Правова кваліфікація. Конфлікт кваліфікацій.
22. Охарактеризувати зворотне відсилання, відсилання до права третьої країни.
23. Розкрити поняття та зміст автономії волі у міжнародному приватному праві.

24. Розкрити поняття та зміст застереження про публічний порядок у міжнародному приватному праві.
25. Розкрити поняття та зміст обходу закону у міжнародному приватному праві.
26. Проаналізувати уніфікацію і гармонізацію у міжнародному приватному праві: поняття, відмінності та взаємодія.
27. Охарактеризувати взаємність у міжнародному приватному праві. Матеріальна та формальна взаємність. Реторсії у міжнародному приватному праві.
28. Розкрити поняття та зміст особистого закону фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
29. Проаналізувати цивільну правоздатність фізичних осіб у міжнародному приватному праві.
30. Проаналізувати цивільну дієздатність іноземних фізичних осіб у міжнародному приватному праві. Основні колізійні питання дієздатності.
31. Визначте правовий статус іноземців та осіб без громадянства в Україні.
32. Визначте правовий статус закордонного українця.
33. Охарактеризувати особливості правового статусу біженців, біпатридів, деяких інших осіб.
34. Проаналізувати безвісну відсутність та оголошення особи померлою у міжнародному приватному праві.
35. Охарактеризувати опіку та піклування у міжнародному приватному праві.
36. Визначити основи правового становища іноземної юридичної особи у міжнародному приватному праві.
37. Розкрити поняття особистого закону (статуту) і національності юридичної особи.
38. Проаналізувати Доктрини (теорії) інкорпорації, осілості, центру експлуатації, контролю щодо правового становища юридичних осіб у міжнародному приватному праві.
39. Охарактеризувати іноземні юридичні особи в Україні, правовий режим їх діяльності.
40. Охарактеризувати Міжнародні транснаціональні корпорації. Проблема міжнародних юридичних осіб.
41. Визначити правовий статус юридичних осіб України за кордоном.
42. Особливості правового становища держави як суб'єкта приватно-правових відносин з іноземним елементом.
43. Проаналізувати теорії абсолютного, функціонального та обмеженого імунітету, їх вплив на формування національного законодавства про імунітет іноземних держав.
44. Визначити поняття та види імунітету держави. Законодавство України та міжнародні угоди з питань державного імунітету.
45. Проаналізувати особливості правового регулювання відносин власності у міжнародному приватному праві.
46. Охарактеризувати колізійні питання права власності і вирішення їх у законодавстві України, інших держав та у міжнародних договорах.
47. Розкрити правовий режим іноземної власності на території України. Регулювання інвестицій у міжнародному приватному праві.
48. Розкрити правовий режим власності держави Україна, українських громадян і юридичних осіб за кордоном.
49. Охарактеризувати колізійні аспекти повернення національної культурної спадщини.
50. Охарактеризувати колізійні питання права власності та інших речових прав на рухоме майно, що перебуває в дорозі.
51. Охарактеризувати міжнародно правову охорону прав на об'єкти права інтелектуальної власності.
52. Визначити основні міжнародні угоди щодо охорони авторських і суміжних прав.

53. Охарактеризувати міжнародно-правову охорону прав на об'єкти права промислової власності. Колізійні питання реєстрацію права на торговельні марки.
54. Проаналізувати Угоду СОТ щодо торговельних аспектів прав інтелектуальної власності.
55. Розкрити поняття та види правочинів з іноземним елементом. Форма і зміст правочину. Право, що застосовується до правочину.
56. Проаналізувати особливості колізійного регулювання договірних зобов'язань у міжнародному приватному праві, їх належне та неналежне виконання.
57. Розкрити загальні положення договірного права у міжнародному обігу. Поняття і особливості зовнішньоекономічного контракту.
58. Охарактеризувати колізійні прив'язки, що застосовуються до договірних зобов'язань з іноземним елементом. Закон, що застосовується до форми та змісту договору.
59. Проаналізувати вимоги чинного законодавства України стосовно форми, змісту і порядку укладення зовнішньоекономічних договорів (контрактів).
60. Уніфікація правового регулювання в галузі міжнародних комерційних угод.
61. Охарактеризувати правове регулювання міжнародних кредитно-розрахункових відносин. Розрахунки за зовнішньоекономічними договорами (контрактами).
62. Визначити поняття договору міжнародної купівлі-продажу товарів.
63. Уніфікація матеріально-правових норм у сфері міжнародної купівлі-продажу товарів. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів (Відень, 1980 р.).
64. Охарактеризувати колізійно-правове регулювання міжнародних договорів купівлі-продажу товарів.
65. Визначити зобов'язання продавця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору продавцем.
66. Визначити зобов'язання покупця. Засоби правового захисту у випадку порушення договору покупцем.
67. Зробити загальну характеристику угод СОТ щодо міжнародної торгівлі.
68. Визначити правила ІНКОТЕРМС у національній та міжнародній торгівлі.
69. Розкрити поняття, особливості та види міжнародних перевезень, правові підстави їх здійснення.
70. Визначити: - Франчайзинг у міжнародному приватному праві. Міжнародний лізинг.
71. Проаналізувати посередницький (агентський) договір у міжнародному приватному праві. Міжнародний підряд.
72. Розкрити поняття та зміст позадоговірних зобов'язань у міжнародному приватному праві.
73. Проаналізувати колізійне регулювання зобов'язань внаслідок завдання шкоди. Роль міжнародних угод.
74. Охарактеризувати особливості правового регулювання відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт та послуг. Гаазька конвенція 1973 р. про право, що застосовується до відповідальності виготівника.
75. Охарактеризувати міжнародні договори стосовно деліктної відповідальності. Питання деліктних зобов'язань у договорах про правову допомогу.
76. Проаналізувати особливості колізійного регулювання відшкодування шкоди, завданої іноземною державою.
77. Проаналізувати особливості колізійного регулювання відшкодування моральної шкоди.
78. Надати загальну характеристику Регламенту ЄС про право, що застосовується до деліктних зобов'язань (Регламент Рим II, 2007 р.).

79. Охарактеризувати представництво, довіреність та позовна давність у міжнародному приватному праві.
80. Охарактеризувати Міжнародне приватне трудове право як підгалузь міжнародного приватного права.
81. Проаналізувати трудові відносини з іноземним елементом: загальна характеристика та джерела правового регулювання.
82. Визначити роль конвенцій Міжнародної організації праці (МОП) у регулюванні міжнародних трудових приватно-правових відносин.
83. Проаналізувати колізійне регулювання міжнародних трудових відносин. Право, що застосовується до трудового договору.
84. Розкрити питання: праця громадян України за кордоном. Регулювання посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном.
85. Проаналізувати ліцензування діяльності, пов'язаної із працевлаштуванням громадян України за кордоном.
86. Проаналізувати правове регулювання праці співробітників міжнародних та міжурядових організацій.
87. Визначити особливості правового регулювання шлюбно-сімейних відносин у праві різних держав.
88. Проаналізувати колізійне регулювання укладання та розірвання шлюбу в міжнародному приватному праві.
89. Розкрити правові наслідки шлюбу, укладеного з іноземцем. Права та обов'язки подружжя.
90. Охарактеризувати міжнародне усиновлення.
91. Проаналізувати аліментні зобов'язання у міжнародному приватному праві.
92. Розкрити поняття та принципи спадкування у міжнародному приватному праві. Основні колізії, міжнародно-правове регулювання.
93. Проаналізувати спадкові права іноземців в Україні.
94. Проаналізувати спадкові права українських громадян за кордоном. Норми з питань спадкування, що містяться у міжнародних договорах про надання правової допомоги у цивільних справах за участю України.
95. Охарактеризувати правовий режим від умерлої спадщини у міжнародному приватному праві.
96. Розкрити поняття, зміст і місце цивільного процесу в системі міжнародного приватного права.
97. Проаналізувати правове становище іноземців у міжнародному цивільному процесі. Особливості процесуального положення іноземної держави.
98. Охарактеризувати міжнародну підсудність: поняття, види та способи визначення. Пророгаційні та дерогаційні угоди.
99. Прокоментувати виконання судових доручень іноземних судів та звернення судів України з дорученнями до іноземних судів.
100. Визнання та виконання іноземних судових рішень. Екзекватура. Підстави відмови у визнанні та виконанні іноземного судового рішення.
101. Розкрити поняття і правова природа міжнародного комерційного арбітражу, міжнародно-правові засади його діяльності.
102. Перелічите види третейських (арбітражних) судів. Арбітраж ad hoc.
103. Проаналізувати Конвенцію про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень (Нью-Йорк, 1958 р.).
104. Охарактеризувати арбітражну угоду: форма, зміст та правове значення. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу.
105. Проаналізувати міжнародні регламенти, типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж ЮНСІТРАЛ.

106. Охарактеризувати Міжнародний комерційний арбітражний суд і Морська арбітражна комісія при Торгово-промисловій палаті України, їх компетенція і регламентація діяльності. Основні положення Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

107. Визначити арбітражні рішення, порядок їх виконання та оспорування.

108. Розкрити підстави для відмови у визнанні та виконанні іноземних арбітражних рішень

109. Визначити джерела та правову природу міжнародного морського права.

110. Охарактеризувати загальну класифікацію морських просторів.

111. Проаналізувати правовий режим внутрішніх вод і територіального моря.

112. Проаналізувати правовий режим континентального шельфу та виключної морської економічної зони.

113. Проаналізувати правовий режим відкритого моря. Винятки з цього режиму.

114. Проаналізувати правовий режим міжнародного району морського дна.

115. Проаналізувати правовий режим міжнародних проток і каналів.

116. Правове регулювання міжнародних повітряних сполучень.

117. Розкрити поняття, предмет і джерела міжнародного космічного права.

118. Визначити принципи міжнародного космічного права.

119. Охарактеризувати юридичну природу і правовий режим космічного простору і небесних тіл. Правовий режим космонавтів.

120. Проаналізувати міжнародно-правовий режим комічних об'єктів та міжнародно-правове регулювання космічної діяльності.

Зразок екзаменаційного білету з дисципліни наведено далі:

Зразок екзаменаційного білету

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра міжнародних відносин та права

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 291 – «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Семестр – 3

Навчальна дисципліна – «Міжнародне публічне та приватне право»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Теоретична частина (60 балів):

1. Визначте та проаналізуйте обставини, що звільняють від міжнародно-правової відповідальності. – **30 балів**
2. Проаналізуйте співвідношення принципу територіальної цілісності держав із принципом самовизначення народів. – **30 балів**

Практична частина (40 балів)

11 вересня 2001 р. у Нью-Йорку було вчинено масштабний терористичний акт, жертвами якого стали більш як 3 тис. осіб – громадян різних країн. Відповідав за це Усам Бен Ладен, арабський мільярдер, який знайшов притулок у таборі талібів в Афганістані.

12 вересня 2001 р. у резолюції 1368 (2001) Рада Безпеки ООН, визнаючи право на індивідуальну чи колективну самооборону згідно із Статутом ООН, однозначно засудила терористичні напади, здійснені 11 вересня 2001 р. і закликала всі держави до спільних зусиль у притягненні до відповідальності виконавців, організаторів і спонсорів цих терористичних актів.

Згодом Рада Безпеки ООН закликала держави терміново вдатись до будь-яких зусиль, покликаних попередити і покарати терористичні акти, у т.ч. шляхом розширення співробітництва і забезпечення реалізації відповідних міжнародних конвенцій.

14 вересня 2001 р., реалізуючи право на самооборону, Конгрес США ухвалив резолюцію про використання американських збройних сил проти осіб, відповідальних за напад. І 12 грудня 2001 р. на основі ст. 5 Північноатлантичного договору 1949 р. держави-члени НАТО ухвалили рішення використати усі необхідні засоби для реалізації права на індивідуальну чи колективну самооборону.

Запитання

Який правовий зміст поняття «право на самооборону»?

На основі права на самооборону проти кого можуть бути використані збройні сили держави?

Чи правомірне використання збройних сил держави проти терористів?

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та права
протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Зав. кафедри _____ доц. Чістякова І. М.

Викладач _____ доц. Озернюк Г. В.

Зразок екзаменаційного білету:

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра міжнародних відносин та права

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 291 – «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Семестр – 4

Навчальна дисципліна – «Міжнародне публічне та приватне право»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

Теоретична частина (60 балів):

1. Проаналізувати уніфікацію і гармонізацію у міжнародному приватному праві: поняття, відмінності та взаємодія. – **30 балів**
2. Проаналізувати колізійне регулювання укладання та розірвання шлюбу в міжнародному приватному праві. – **30 балів**

Практична частина (40 балів)

В Міжнародний суд ООН був переданий спір про націоналізацію Англо-Іранської нафтової компанії. Великобританія, яка представляла інтереси компанії стверджувала, що суд повноважний розглядати спір, оскільки існує договір між урядом Ірану і зазначеною компанією, який є міжнародним договором. Що розуміють під міжнародним договором в міжнародному праві? Визначте необхідні ознаки міжнародного договору. Чи є договір між урядом Ірану і Англо-Іранською нафтовою компанією міжнародним договором?

Затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та права
протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

Зав. кафедри _____ доц. Чістякова І. М.

Викладач _____ доц. Озернюк Г. В.

Методика оцінки знань здобувачів вищої освіти під час складання екзамену

Для оцінки рівня відповідей здобувачів вищої освіти на теоретичні запитання та вирішення практичних завдань використовуються такі критерії. Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з методикою переведення показників успішності знань здобувачів вищої освіти університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (таблиця 1).

Таблиця 1

Переведення показників оцінки знань здобувачів вищої освіти ДУ «Одеська політехніка» в систему оцінювання за шкалою ECTS

Шкала оцінювання				Визначення якості навчання
ECTS	Бали за шкалою			
	100	12	5	
A	95-100	11-12	5	ВІДМІННО – відмінне виконання лише зі значними помилками
B	85-94	9-10	4	ДУЖЕ ДОБРЕ – вище середнього рівня з кількома помилками
C	75-84	7-8		ДОБРЕ – у загальному правильно виконане завдання з незначною кількістю грубих помилок
D	65-74	4-6	3	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків
E	60-64			ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії
FX	30-59	1-3	2	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібна додаткова праця над дисципліною
F	<30			НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібне повторне вивчення дисципліни

Загальні вимоги вищої школи щодо оцінки знань здобувачів

Оцінка «відмінно» 95-100 балів «А» ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, застосування для відповіді не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами дисципліни, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Відповідь має бути логічною та послідовною.

Оцінка «дуже добре» 85-94 балів «В» ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, засвоєння рекомендованої літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами дисципліни, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань. Допускаються незначні випадкові погрішності, які суттєво не впливають на повноту та змістовність відповіді. Відповідь є логічною і послідовною.

Оцінка «добре» 75-84 бали «С» ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних завдань; за умови виконання всіх вимог, які передбачені для оцінки «відмінно», при наявності значних помилок (тобто методичний підхід до вирішення завдань є правильним, але допущені незначні неточності) або не зовсім повних висновків.

Оцінка «задовільно» 65-74 бали «D» ставиться, якщо здобувач вищої освіти при викладі теоретичного матеріалу ефективно застосовує основні знання навчального матеріалу, що передбачені навчальною програмою. Теоретичні завдання виконуються в цілому правильно, але при їх викладі здобувач вищої освіти припускається значних помилок.

Оцінка «достатньо» 60-64 бали «Е» ставиться за часткове вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних завдань; за умови, якщо завдання частково виконане та мету завдання досягнуто, а здобувач вищої освіти при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни.

Оцінка «незадовільно» 30-59 балів «FX» ставиться здобувачу вищої освіти за не опанування значної частини програмного матеріалу, якщо здобувач вищої освіти не може правильно викласти теоретичні завдання, стикається зі значними труднощами при аналізі явищ та процесів зовнішньої політики України.

Оцінка «незадовільно» 0-29 балів «F» ставиться здобувачу вищої освіти, що не опанував програмний матеріал, не може правильно викласти теоретичні завдання, стикається зі значними труднощами при аналізі явищ та процесів зовнішньої політики України.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Граничні критерії оцінювання екзамену

Вид роботи	Критерії нарахування балів	Бали
Теоретичне питання	Здобувач демонструє системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальної програми. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал.	25-30
	Здобувач добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує основні положення із самостійною і правильною аргументацією.	17-24
	Здобувач вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом дає відповіді логічно, допускаючи при цьому неточності.	8-16
	Наявність у здобувача неповних теоретичних знань з навчального предмета, недостатнє вміння узагальнювати, систематизувати та структурувати набуті знання.	1-7
Практичне завдання	Вміння давати правильну вичерпну відповідь на поставлені питання, при цьому показувати високі знання понятійного апарату вміти аргументувати думки, проводити ґрунтовний аналіз та порівняння.	35-40
	Вміння давати правильну вичерпну відповідь на поставлене питання, при цьому показувати середні знання понятійного апарату, вміти аргументувати думки.	25-34
	Вміння в цілому виконувати завдання, при цьому показувати достатні знання понятійного апарату, не достатньо аргументувати думки.	11-24
	Вміння частково і поверхово визначити поняття або формулювати висновок із теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.	1-10

ІНТЕГРАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

3 семестр

Теоретична частина білету:

№ питання	Результати навчання	Критерії оцінювання теоретичних питань	Бали	Загальна кіл-сть балів
1.	RH17	Визначте обставини, що звільняють від міжнародно-правової відповідальності	15	30
	RH27	Проаналізувати обставини, що звільняють від міжнародно-правової відповідальності	15	
2.	RH9	Розкрити принцип територіальної цілісності держав.	7,5	30
	RH9	Розкрити принцип самовизначення народів.	7,5	
	RH19	Проаналізувати співвідношення принципу територіальної цілісності держав із принципом самовизначення народів.	15	
Всього:			60	60

Критерії оцінювання практичних завдань підсумкового контролю:

№ питання	Результати навчання	Критерії оцінювання теоретичних питань	Бали	Загальна кіл-сть балів
3.	RH19	Розкрити правовий зміст поняття «право на самооборону»	5	40
	RH19	Розкрити поняття «терорист»	5	
	RH17	Визначити, на основі права на самооборону, проти кого можуть бути використані збройні сили держави?	10	
	RH27	Проаналізувати, чи правомірне використання збройних сил держави проти терористів	20	
Всього:			40	40

4 семестр

№ питання	Результати навчання	Критерії оцінювання теоретичних питань	Бали	Загальна кіл-сть балів
1.	RH8	Визначити та проаналізувати уніфікацію у міжнародному приватному праві: поняття, відмінності та взаємодія	15	30
	RH9	Визначити та проаналізувати гармонізацію у міжнародному приватному праві: поняття, відмінності та взаємодія.	15	
2.	RH8	Проаналізувати колізійне регулювання укладання шлюбу в міжнародному приватному праві.	15	30
	RH29	Проаналізувати колізійне регулювання розірвання шлюбу в міжнародному	15	

		приватному праві.		
		Всього:	60	60

Критерії оцінювання практичних завдань підсумкового контролю:

№ питання	Результати навчання	Критерії оцінювання теоретичних питань	Бали	Загальна кіл-сть балів
3.	RH9	Надати аргументовану відповідь, що розуміють під міжнародним договором в міжнародному праві.	15	60
	RH17	Визначити необхідні ознаки міжнародного договору	15	
	RH19	Визначити, чи є договір між урядом Ірану і Англо-Іранською нафтовою компанією міжнародним договором?	15	
	RH27	Дати ґрунтовний аналіз ситуації.	15	
		Всього:	60	60

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна література:

1. Конституція України. Київ. Видання Верховної Ради України, 2020.
2. Антонович М. М. Міжнародне право :навч. посіб. Київ : Юрінком Інтер, 2011. 384 с.
3. Анцелевич Г. О. Міжнародне право : підручник. Київ : Алерта, 2003. 409 с.
4. Баймуратов М.О. Міжнародне публічне право : підручник. Київ : Фенікс; 2018.762 с.
5. Батрименко В. І. Міжнародне право : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торговел.-економ. ун-т, 2012. 323 с.
6. Буткевич О. В. Історія міжнародного права : підручник Київ : Ліра-Ка, 2018. 408 с.
7. Гердеген М. Міжнародне право. Київ : К.І.С., 2011. 516 с.
8. Лисик, М. М. Микієвич та ін. ; за ред. В. М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 2-ге вид., стер. Київ : Знання, 2012. 437 с. (Серія «Факультету міжнародних відносин Львівського національного університету ім. Івана Франка – 20 років»).
9. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1: Основи теорії. 416 с.
10. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, М. М. Гнатовський та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 2: Основні галузі. 624 с.
11. Міжнародне публічне право : підручник : у 3 т. / В. Ф. Антипенко, Л. Д. Тимченко, О. В. Беглий, О. А. Радзівілл ; за ред. В. Ф. Антипенка. Київ : НАУ, 2012. Т. 1. 420 с.
12. Міжнародне публічне право : підручник : у 3 т. / В. Ф. Антипенко, Л. Д. Тимченко, О. В. Беглий, О. А. Радзівілл ; за ред. В. Ф. Антипенка. Київ : НАУ, 2012. Т. 2. 348 с.
13. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник / [Т. Л. Сироїд, О. А. Гавриленко, Є. Б. Тітов, Л. О. Фоміна] ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків : ФОП Бровін О. В., 2018. 292 с.
14. Перепьолкін С.М. Міжнародне право : словник-довідник / С.М. Перепьолкін, Т. Л. Сироїд, Л. А. Філяніна ; за заг. ред. Т. Л. Сироїд. Харків : Юрайт, 2014. 408 с.
15. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. 2-ге вид., змін. і допов. Київ : КНТ, 2010. 344 с.
16. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

17. Телипко В. Е. Міжнародне публічне право : навч. посіб. Київ : Центр навч. літ., 2010. 608 с.
18. Тимченко Л. Д. Міжнародне право : підручник. Київ : Знання, 2012. 631 с.
19. Черкес М. Ю. Міжнародне право : підручник. 6-те вид., випр. і допов. Київ : Знання, 2011. 397 с.
20. Щокін Ю. В. Міжнародно-правовий звичай: проблеми теорії і практики : монографія / Ю. В. Щокін ; Нац. ун-т «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Харків : Право, 2012. 456 с.

Додаткова література

21. Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України : монографія / В. І. Акуленко, Г. А. Андреасян, Г. О. Білоричський та ін. ; за ред. В. Н. Денисова. Київ : Юстиніан, 2006. 672 с.
22. Гавриленко О. А. Історія міжнародного права : хрестоматія-практикум / О. А. Гавриленко, Т. Л. Сироїд, Л. В. Новікова. Харків : Вид-во Харків. нац. унту ім. В. Н. Каразіна, 2016. 676 с.
23. Голуб Н. В. Україна та міжнародні організації : інформ.-довід. вид. Київ : Кондор, 2010. 182 с.
24. Дрьоміна Н. В. Юрисдикція міжнародних кримінальних судів і трибуналів : монографія. Одеса : Фенікс, 2006. 223 с.
25. Задорожній О. В. Від теорії міжнародного права до практики захисту прав людини : монографія / О. В. Задорожній, О. Р. Посєдинок. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.
26. Задорожній О. В. Міжнародне право навколишнього середовища : підручник. Київ : Промінь, 2010. 510 с.
27. Київець О. В. У пошуках міжнародного права: переосмислюючи джерела : монографія. О. В. Київець ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. Кам'янець-Подільський : Оіум, 2011. 479 с.
28. Кісілевич-Чорнойван О. М. Міжнародне інформаційне право : навч. посіб. О. М. Кісілевич-Чорнойван. Київ : Персонал, 2011. 160 с.
29. Кормич Б. А. Інформаційне право : підручник. Б. А. Кормич. Харків : Бурун і К., 2011. 334 с.
30. Короткий Т. Р. Звичаєві норми міжнародного гуманітарного права : довідник / Т. Р. Короткий, М. М. Гнатовський. Київ : Фенікс, 2017. 40 с.
31. Макаренко Є. А. Міжнародна інформаційна безпека: теорія і практика : підручник / Є. А. Макаренко. Київ : Центр віл. преси, 2016. 417 с.
32. Мицик В. В. Права людини у міжнародному праві. Міжнародно-правові механізми захисту : підручник / В. В. Мицик. Київ : Фенікс, 2010. 722 с.
33. Міжнародна правова допомога у кримінальному провадженні : навч. посіб. / [Л. Д. Удалова, Д. П. Письменний, О. Є. Омельченко та ін.]. Київ : Центр навч. літ., 2015. 240 с.
34. Міжнародні організації : навч. посіб. / [О. С. Кучик, І. Р. Суховолець, А. Б. Сельмах та ін.] ; за заг. ред. О. С. Кучика ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2007. 749 с.
35. Міжнародні організації : підручник / [В. В. Копійка, Ю. С. Скороход, В. М. Матвієнко та ін. ; за ред. В. В. Копійки] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ВПЦ «Київ. ун-т», 2015. 783 с.
36. Мокій А. І. Міжнародні організації : навч. посіб. / А. І. Мокій, Т. П. Яхно, І. Г. Бабець. Київ : Центр учб. літ., 2011. 280 с.
37. Основи права Європейського Союзу : підручник / Т. М. Анакіна, О. А. Гавриленко, Ф. Крістані та ін. ; за ред. Т. Л. Сироїд. Харків : Право, 2018. 456 с.
38. Пазюк А. В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика : монографія / А. В. Пазюк ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. Дніпропетровськ : Вид. Середняк Т. К., 2015. 447 с.

39. Репецький В. М. Дипломатичне і консульське право : підручник / В. М. Репецький ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2006. 372 с.
40. Репецький В. М. Міжнародне гуманітарне право : підручник / В. М. Репецький, В. М. Лисик. Київ : Знання, 2007. 467 с.
41. Руднева О. М. Міжнародні стандарти прав людини та їх роль у розвитку правової системи України : монографія / О. М. Руднева. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2010. 352 с.
42. Теорія та практика міжнародного кримінального права / С. С. Адрейченко, Н. А. Зелінська, Н. В. Дрьоміна-Волок, Д. О. Коваль. Одеса : Фенікс, 2017. 582 с.
43. Сироїд Т. Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. Харків : Право, 2019. 310 с.
44. Солоненко О. М. Міжнародна кримінальна юстиція: етапи становлення та розвитку / О. М. Солоненко. Київ : Ліра-К, 2017. 360 с.
45. Тарасов О. В. Суб'єкт міжнародного права: проблеми сучасної теорії : монографія / О. В. Тарасов. Харків : Право, 2014. 512 с. Міжнародне право 543
46. Фролова Л. О. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження : наук.-практ. посіб. / Л. О. Фролова, Є. М. Блажівський, І. М. Козьяков. Київ : Алерта, 2013. 348 с.
47. Цюрупа М. В. Міжнародне гуманітарне право : навч. посіб. / М. В. Цюрупа. Київ : Кондор, 2008. 364 с.
48. Шостко О. Ю. Протидія організованих злочинності в європейських країнах : монографія / О. Ю. Шостко. Харків : Право, 2009. 400 с.

Інформаційні ресурси

49. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua> (дата звернення: 03.08.2020).
50. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України "Урядовий портал України URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>. (дата звернення: 03.08.2020).
51. Портал Лига Закон : Законы Украины, последние новости Украины URL: <http://www.ligazakon.ua/>. (дата звернення: 03.08.2020).
52. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 03.08.2020).
53. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>
54. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>
55. Офіційний сайт «Мережа аналітичних центрів України». URL: <http://www.intellect.org.ua> (дата звернення: 03.08.2020).
56. Journal website «Journal of Economic Theory». URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-economic-theory> (дата звернення: 03.08.2020).
57. Інститут історії України URL: <http://history.org.ua/uk>
58. Міністерство закордонних справ України: офіційний сайт // URL: <https://mfa.gov.ua/>
59. МЗС України. Європейський Союз URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/yeuropejskij-soyuz>
60. Наукове товариство історії дипломатії та міжнародних відносин // URL: <http://sshdir.org.ua/>

Бібліотеки України

1. Бібліотека з прав людини (Університет Мінесоти) <http://www1.umn.edu/humanrts/index.html> (серед доступних мов – англійська)
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна парламентська бібліотека України - <http://www.nplu.org/> ; <http://www.nplu.kiev.ua/>
4. Одеська національна наукова бібліотека – <http://www.odnb.odessa.ua/>